

LA CANTERA: LA NOSTRA FORÇA.

Per què LA CANTERA: LA NOSTRA FORÇA?

Aquest treball sorgeix com a resposta a la voluntat de donar forma a un projecte esportiu sòlid, il·lusionant i sostenible en el temps. A les darreres dècades, tres com a mínim, el RCD Espanyol ha tingut models de gestió esportiva molt diferents entre sí. Hem viscut períodes en on s'apostava per portar fitxatges il·lusionants, períodes on la cantera ha estat la base de l'equip, i també períodes en els que s'ha apostat per fitxatges de perfil baix, amb algunes aportacions dels jugadors del planter.

A Futur Espanyol sempre hem tingut clar que el més important era trobar un model, i que aquest model fos el que ens assenyales la base i el camí pel creixement esportiu dels propers anys. Per això, hem estudiat i valorat diferents opcions fins donar-nos compte del què ja intuïem: la cantera és el model més eficient, més sostenible, i que més temps pot perdurar en una estructura de futbol professional. A més, permet el creixement continuat i sostingut del club, i aconseguir fites d'èxit importants.

Amb això no volem dir que no hi hagi d'altres models que, ben aplicats, puguin també comportar certes quotes d'èxit, però estem convençuts que el millor model pel RCD Espanyol és el de ser un club de cantera sense fissures.

Què és LA CANTERA: LA NOSTRA FORÇA?

Des de l'Àrea Esportiva de Futur Espanyol hem treballat per trobar eines que ens permetin valorar de manera objectiva la importància de ser un club de cantera i que ens permetin, alhora, aportar valor a aquest planter. Ja pensàvem que teníem una bona base, però després de l'estudi i l'aplicació d'aquestes eines objectives de valoració estem segurs que la nostra és una de les millors de tot el futbol estatal. I això ho podem afirmar partint de dues línies diferents de treball.

La primera analitza els resultats esportius del jugador del planter en el moment en què aquest culmina la seva formació, la categoria juvenil. Per fer-ho, hem quantificat tots els títols que hem guanyat al RCDE de Copa de Campions i de Copa del Rei juvenil des de la temporada 2000/2001 fins la passada 2012/2013.

Evidentment, parlem de jugadors en període de formació i sabem que per aquest motiu guanyar no és pas el més important, però també tenim en compte que parlem d'una edat que ja és el darrer pas abans del futbol professional i on, per tant, competir i saber competir ja és tan important com tenir qualitats.

Comparem els nostres èxits en categoria juvenil respecte de la resta d'equips estatals, i ho fem en les dues competicions de major importància a nivell estatal. D'una banda, la Copa de Campions, que disputen únicament els campions de cadascun dels set grups de Divisió d'Honor; i d'altra banda, la Copa del Rei, que la disputen els campions i subcampions de cadascun d'aquests set grups, juntament amb el dos millors tercers equips.

La segona part del projecte ha estat analitzar el nombre d'internacionalitats de jugadors del RCDE en edat juvenil (Sub-19), i en la seva continuïtat al futbol professional (Sub-20, Sub-21, i absoluta).

En principi, i tot i que entenem que hi pot haver altres tipus de factors que hi tinguin influència, hauria de ser cert que a les seleccions inferiors hi van seleccionats els millors jugadors de cada edat, és a dir, l'elit de les seves respectives promocions. En aquestes edats els seleccionadors no tenen en compte únicament el rendiment present el jugador, sinó també el potencial de creixement del mateix. Així, a les seleccions inferiors es treballa amb jugadors que tenen potencial per ser importants al futbol professional, contemplant fins i tot la hipòtesi de la internacionalitat absoluta.

Amb totes aquestes dades, vàrem entendre que ens feia falta alguna referència externa, algun "comparador"; és a dir, un altre club qui equiparar les dades i les xifres obtingudes del nostre RCDE. I vàrem escollir l'Athletic Club de Bilbao, per ser el club de la Lliga que més temps fa que aposta clarament per un model de cantera.

OBJECTIUS DEL TREBALL

- Definir el millor model esportiu de club.
- Buscar valors objectius que justifiquin aquesta elecció.
- Identificar els punts forts de la cantera i donar-los valor.
- Identificar les debilitats del RCDE actual i proposar-ne solucions.

DADES RESULTANTS

Primera Part: Títols Categoria Juvenil

EQUIP	CAMPIÓ	SUBCAMPIÓ	TEMPORADA
FCB	4	1	2001/02, 2004/05, 2005/06 y 2010/11
RCD ESPANYOL	4	1	2000/01, 2002/03, 2003/2004, 2011
SEVILLA FC	2		2007/08 y 2008/09
ATHLETIC CLUB	1	2	2009/10
ALBACETE BALOMPIE	1		2006/07
REAL MADRID	1	2	2012/13
VALENCIA CF		1	
REAL ZARAGOZA		1	
RCD MALLORCA		1	
MALAGA CF		1	
SPORTING		1	
CA OSASUNA		1	

COPA DE CAMPEONES JUVENIL			
EQUIP	CAMPIÓ	SUBCAMPIÓ	TEMPORADA
FCB	3		2004/05, 2008/09, 2010/11
REAL MADRID	2	2	2005/06, 2009/10
SEVILLA CF	2		2011/12, 2012-13
RCD ESPANYOL	1	3	2007/08
VALENCIA CF	1	2	2006/07
ATLETICO DE MADRID	1	1	2001/02
SPORTING DE GIJON	1	1	2003/04
CA OSASUNA	1		2000/01
MALAGA CF	1		2002/03
REAL VALLADOLID		1	
VILLAREAL CF		1	
REAL ZARAGOZA		1	
CELTA DE VIGO		1	

TÍTOLS TOTALS		
EQUIP	CAMPIÓ	SUBCAMPIÓ
FCB	7	1
RCD ESPANYOL	5	4
SEVILLA CF	4	
REAL MADRID	3	4
ALBACETE BALOMPIE	1	
ATHLETIC CLUB	1	2
ATLETICO DE MADRID	1	1
CA OSASUNA	1	1
MALAGA CF	1	1
SPORTING DE GIJON	1	2
VALENCIA CF	1	3
CELTA DE VIGO		1
RCD MALLORCA		1
REAL VALLADOLID		1
REAL ZARAGOZA		2
VILLAREAL CF		1

Analitzem els resultats des de la temporada 2000/2001 fins la 2012/2013. En principi pot semblar un període de temps massa extens, però entenem que el treball amb el futbol del planter sempre és a mitjà/llarg termini i per això vàrem acabar apostant per aquest període de dotze temporades, perquè en un període més curt de temps ens resultava difícil obtenir indicadors clars.

La primera conclusió, ràpida i contundent, és que el nostre RCDE és el club amb més campionats i subcampionats, en termes absoluts. A més, és el segon club amb més títols en categoria juvenil de tot l'estat. Ens situem en un segon graó juntament amb el Sevilla i el Real Madrid.

Objectivament, comprovem que els nostres equips en edat juvenil són capaços de competir al màxim nivell i d'obtenir resultats òptims.

És important destacar que aquests jugadors, d'entre 17 i 19 anys, estan a l'etapa final de la seva formació. El seu següent pas serà ja el professionalisme. Sabem que aconseguir títols no és pas l'objectiu més important en la formació de futbolistes, però sí sabem que es tracta d'una dada objectiva molt significativa, i que ens ajuda a dimensionar i a donar valor a la nostra cantera.

Amb aquesta primera part de treball ja tenim arguments suficients per a justificar el nostre posicionament com a "club cantera", com a club que aposta clarament i decididament pel planter; però és que, a més, hem volgut aprofundir i analitzar quins dels nostres jugadors havien sigut convocats per jugar amb les seleccions espanyoles inferiors.

Segona part: Internacionals Categories Inferiors

	RCD ESPANYOL			ATHLETIC CLUB		
SELECCIÓ	TJ	TJ1°	%	TJ	TJ1°	%
SUB-19	27	10	37,04%	18	10	55,56%
SUB-20	15	10	66,67%	9	7	77,78%
SUB-21	13	13	100,00%	14	12	85,71%
Absoluta	1	1	100,00%	12	12	100,00%

TJ Total Jugadors, TJ1° jugadors que han jugat com a mínim 5 partits al primer equip

S'han comptabilitzat totes les convocatòries de les seleccions inferiors en partits oficials des de l'any 2000 fins els 2013.

Únicament es contemplen jugadors que en el moment de la seva convocatòria estaven jugant al RCD Espanyol. En el cas dels jugadors de la selecció sub-21 o absoluta, únicament es tenen en compte aquells jugadors que s'hagin format al nostre futbol base; per això, jugadors com Callejón, De la Peña o Riera no han estat comptabilitzats.

Tal i com assenyalàvem anteriorment, entenem que a les seleccions nacionals inferiors hi acudeixen aquells jugadors que, a més de ser els millors, tenen qualitats potencials per arribar a ser futbolistes d'elit. En aquesta part del projecte, busquem contrastar la qualitat de la nostra cantera més enllà dels resultats col·lectius aconseguits.

Òbviament, els factors que determinen la vàlua esportiva d'un futbolista són diversos, i en molts casos subjectius, però entenem que aquesta fórmula aconsegueix objectivar notablement la valoració.

Analitzant les dades i comparant-les una vegada més amb el club de primera divisió que té un model de club de cantera més definit, ens trobem amb dades sorprenents:

- Tenim gairebé un 50% més de jugadors internacionals en categoria sub-19, i un 66% més en categoria sub-20, que no pas l'Athletic Club. A la categoria sub-21 estem aparellats.
- Al RCDE dos de cada tres jugadors que són elit a la categoria sub-19 no arriben mai a consolidar-se al primer equip. A l'Athletic Club ho aconsegueixen més de la meitat.
- En categoria absoluta només hem tingut un canterà a la selecció espanyola en aquests tretze anys, Raúl Tamudo. Durant el mateix període, l'Athletic Club n'ha tingut dotze d'internacionals absoluts.

CONCLUSIONS GENERALS DEL TREBALL

- Som el segon equip que millor treballa amb el planter, o com a mínim el que millor forma els seus jugadors fins l'edat juvenil. Per descomptat que aquest és un valor important del club, que cal destacar i potenciar.
- Dues terceres parts del nostre talent en edat juvenil no arriba mai a tenir presència al primer equip (presència continuada). Aquesta és una dada molt preocupant, i sobre la que cal aplicar mesures de forma urgent.
- Som incapaços d'acabar de formar els nostres joves talents i que mantinguin aquest mateix nivell amb la selecció absoluta. Els qui ho aconsegueixen ho fan des de fora del nostre club. Quan comparem aquesta dada amb l'Athletic Club, el resultat és especialment greu i preocupant.
- El nostre principal problema es troba en l'última etapa, l'avantsala del professionalisme, en aquesta transcendental franja d'entre els 17 i els 21 anys. Un club com el nostre no pot permetre's perdre tant talent. Al contrari, hauríem de ser capaços de potenciar-lo.

Per això, des de Futur Espanyol proposem dotar de més i millors recursos la nostra cantera i molt especialment a la fase que hem identificat com a crítica.

Cal professionalitzar i dotar de recursos als tècnics formadors d'aquesta franja d'edat i cal també potenciar i fomentar la coordinació entre els passos de juvenil-filial i filial-primer equip. Com hem vist en altres projectes de Futur Espanyol, generar jugadors pel primer equip des del futbol base aporta rendiment esportiu i també econòmic.

També cal assenyalar que al talent cal donar-li sortida. Els jugadors que destaquin han de poder anar pujant etapes progressivament, per tal que puguin desenvolupar tot el seu potencial. La política esportiva del club fins el dia d'avui, amb massa canvis i poc ferma, ha comportat que molts jugadors veiessin estancat el seu creixement al no tenir continuïtat al primer equip, i el què és més greu, en els darrers anys ni tan sols en el filial.

Resulta especialment preocupant que els nostres millors juvenils, davant la manca de perspectives esportives, decideixin buscar-se el futur fora del club. Però és que a d'altres, fins i tot, se'ls ha ofert la baixa. Aquesta situació hauria de ser impensable en un club que, de veritat, apostés en ferm per la cantera i per això ens ha resultat interessant la comparativa amb l'Athletic Club, una entitat que sempre ha traçat un pla clar i rotund per a aconseguir que els seus millors jugadors de base puguin arribar a l'elit.

A Futur Espanyol som conscients que l'aspecte econòmic és transcendent també al futbol formatiu i que per aquest motiu algun dels nostres jugadors han optat per abandonar el club; i és possible que això segueixi passant en un futur.

I precisament per això, cal que el nostre RCDE garanteixi que la resta de factors que influeixen a l'hora de prendre la decisió de seleccionar un o altre club ens siguin favorables. Hem de ser un club referent en termes de futbol de planter. I per això hem de tenir els millors tècnics, millor coordinació entre les diferents categories i facilitar un camí clar i directe al primer equip als nostres jugadors amb talent.

Ja hem vist que sabem formar i generar bons futbolistes en edat de formació; ara cal treballar per a aconseguir que aquests "projectes" de futbolistes es converteixin en realitats. I sabem que aquesta és una feina a mig-llarg termini, però també sabem que aconseguir-ho ens garantirà creixement esportiu i estabilitat per a les properes dècades.

Webliografia:

Els títols de Copa del Rei juvenils els hem trobat a:

http://es.wikipedia.org/wiki/Copa_del_Rey_Juvenil_de_F%C3%BAtbol

Els títols de Copa de Campions juvenil els hem trobat a:

http://es.wikipedia.org/wiki/Copa_de_Campeones_de_Divisi%C3%B3n_de_Honor_Juvenil

Les dades d'internacionalitats dels jugadors les hem trobat a:

<http://www.bdfutbol.com/>